

HENRYK SIENKIEWICZ

SABAŁOWA

BAJKA

Henryk Sienkiewicz

Sabałowa bajka

«Public Domain»

Sienkiewicz H.

Sabałowa bajka / H. Sienkiewicz — «Public Domain»,

Gdzieś w Tatrach przy ognisku stary góral Sabała opowiada zgromadzonym bajkę. Jej bohaterem jest chłop, który na swojej drodze spotkał Śmierć, ale przechytrzył ją i przez długi czas w wiosce nikt nie umierał. Sam chłop żył bardzo długo i gdy mu się życie sprzyrzyło, uwolnił Śmierć, która wkrótce zabrała mnóstwo ludzi. Zawahała się jednak, gdy miała zabrać ze sobą gaździnę, matkę siedmiorga dzieci, proszących, by pozwoliła jej żyć... W noweli Sabałowa bajka Sienkiewicz odwołuje się do góralskich podań, którymi ludzie starali się sobie tłumaczyć różne zjawiska. Tym razem ukazuje, jak tłumaczyli sobie konieczność śmierci, która w końcu dopadnie każdego. Sabałowa bajka została po raz pierwszy opublikowana w 1884 roku.

Содержание

Конец ознакомительного фрагмента.

6

Henryk Sienkiewicz

Sabałowa bajka

Siedliśmy wokół ogniska wsłuchani w tę ciszę tatrzańską, która aż w uszach dzwoni. Zbliżała się już i godzina spoczynku, gdy nagle Sabała¹ podniósł swą pomarszczoną twarz, podobną zarazem do głowy starego sępa i do twarzy Milтона². Chwilę popatrzył szklanymi oczami w ogień – tak zaczął opowiadać:

„Prosem piknie wasych miłości, raz seł³ chłop ze świdrem i rąbanicą⁴ do Nowego Targu na siacie⁵. Jakoś za Poroninem stowarzysyła⁶ się z nim stara baba. Chłop, ze był mądry gazda, poznał Śmierć i zara myśli, jako się jej pozbyć. Wzion⁷ wreście wiercić dziurę do wirby⁸, wiercił, póki nie wywiercił, a potem w nią zagląda.

– Czego patrzys? – pyta Śmierć.

– Chcesz uznać, to sama zażrzyj.

Zażrzała Śmierć do dziury, nie widzi nic – a bez ten cas⁹ ociosał se chłop rąbanicą bukowym kołek.

– Nie widzę nic – powiada Śmierć.

– Wleż całkiem, to obacys.

Ledwie Śmierć wlaża całkiem, zatkał ci ją chłop – prosem piknie – bukowym kołkiem, przybił kołek obuchem i poseł¹⁰

¹ *Sabała*, właśc. *Jan Krzeptowski* (1809–1894) – góral podhalański, znany przewodnik tatrzański, myśliwy, gawędziarz i muzykant. Wydano kilka książek z opowiadanymi przez niego baśniami, a w swoich utworach opisywali go Henryk Sienkiewicz, Stanisław Witkiewicz, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Władysław Orkan i inni. [przypis edytorski]

² *John Milton* (1603–1674) – poeta ang., autor poematu *Raj utracony*. [przypis edytorski]

³ *seł* (gw.) – siedł. [przypis edytorski]

⁴ *rąbanica* (gw.) – siekiera. [przypis edytorski]

⁵ *siacie* (gw.) – zarobek. [przypis edytorski]

⁶ *stowarzysyła* – wymowa *s* zamiast *ś* („sz”), *c* zamiast *ć* („cz”) i *z* tam, gdzie piszemy *ż* (ale nie *rz*), nazywa się mazurzeniem i jest charakterystyczna dla gwar Małopolski i Mazowsza. [przypis edytorski]

⁷ *wzion* (gw.) – wziął; tu: zaczął. [przypis edytorski]

⁸ *wiercić dziurę do wirby* – wiercić dziurę w pniu wierzy. [przypis edytorski]

⁹ *bez ten cas* (gw.) – przez ten czas. [przypis edytorski]

¹⁰ *poseł* (gw.) – poszedł. [przypis edytorski]

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.